

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2173/2019
03.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Велибор Чворо, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац Републике Србије, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 195/19 од 24.01.2019. године, у седници одржаној 03.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 195/19 од 24.01.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2374/2017 од 26.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу исплати износ од 638.534.583,89 евра, на дан исплате по курсу по ком банке продају евре грађанском лицу и на добијени динарски износ плати законску затезну камату, почев од 01.07.2009. године, па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 37.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 195/19 од 24.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка које, сагласно члану 407. став 1. ЗПП, могу бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је водио парнични поступак пред Првим општинским судом у Београду против тужених ББ и ВВ, са захтевом да му исплате износ од по 10.000 немачких марака, са каматом од 1,99% месечно. Пресудом Првог општинског суда у Београду од 11.12.2007. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезани су тужени да му исплате износ од по 10.000 DEM са домицилном каматом почев од 02.11.1998. године, па до 31.12.2001. године, а од 01.01.2002. године прерачунате у евро са каматом на штедне улоге по виђењу на евро у динарској противвредности по најповољнијем курсу, захтеви су одбијени у делу за камату којом је тужилац тражио да суд обавезе тужене да на износе главног дуга исплате камату преко износа досуђених ставом 1. и 2. до тражених 1,99% месечно. Пресудом Окружног суда у Београду од жалба тужиоца је одбијена и потврђена првостепена пресуда, из које произлази да без обзира на садржину уговора закљученог између парничних странака, тужилац нема право на наплату камате од тужених од 1,99% месечно, већ само на законом дозвољену камату на девизна средства, као и да суд не може да санкционише усвајањем тужбеног захтева очекивање једног уговарача остваривањем економске користи из уговора који је у делу о камати зеленашки уговор, већ да је у смислу члана 141. став 2. ЗОО, суд имао овлашћења да примени одредбе закона о делимичној ништавости уговора о зајму. Решењем Врховног суда Србије од 24.03.2009. године одбачена је ревизија тужиоца изјављена против наведене пресуде Окружног суда у Београду од 01.07.2008. године, као неблаговремена. Решењем Првог основног суда у Београду од 24.03.2010. године, одбијен је предлог тужиоца за понављање поступка окончаног правноснажном пресудом Првог општинског суда у Београду од 11.12.2007. године.

С обзиром на утврђено чињенично стање нижестепени судови су оценили да су наведене одлуке донете у складу са правилима струке и да нема места одговорности Републике Србије у смислу члана 172. Закона о облигационим односима. Тужилац није доказао да је било неправилног, односно незаконитог рада судова приликом одлучивања о камати на износе досуђене наведеним пресудама, јер према одредбама Закона о облигационим односима није дозвољено уговарање камате веће од законом прописане. Такође, законитост и правилност поступања нижестепеног суда је потврђена и одлуком другостепеног суда, тадашњег Окружног суда у Београду. За постојање одговорности државе за накнаду штете коју проузрокује суд неопходно је да је штета настала као последица свесног или крајње непажљивог или несавесног поступања суда у вршењу законских овлашћења или злоупотребе или прекорачења тих овлашћења, а како у конкретном случају таквог поступања није било тужбени захтев тужиоца је одбијен као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови закључили да нема неправилног рада органа у вођењу наведеног поступка. Ово из разлога што је поступак правноснажно окончани по редовним и ванредним правним лековима, а тужилац је у наведеној парници користио сва правна средства и правне лекове, како редовне тако и ванредне и на тај начин проверена је правилност и

законитост поступања нижестепених судова пред Врховним судом Србије. Како су судске одлуке донете у смислу одредбе члана 3. став 3. Закона о уређењу судова, за њих важи претпоставка да су правилне и законите, односно њихова правилност и законитост се не може више испитивати пред судовима опште надлежности.

Супротно наводима ревизије, штетна радња за коју би тужена била одговорна у смислу члана 172. ЗОО, постојала би само под условом да је у току поступка утврђено да су судови који су доносили одлуке поступали противно закону, другом пропису или општем акту, или да су пропустили да се закон, други прописи или општи акт примени, а што у конкретном случају није утврђено.

У конкретном случају нема одговорности тужене, с обзиром да све радње које су судови предузели у току трајања поступка су спроведене у складу са општим нормама у вршењу службене делатности, а тужиоцу таквим чињењем није причињена штета, те у ситуацији када нема незаконитог и неправилног рада судова, нижестепени судови су правилно закључили да нису испуњени ни услови прописани чланом 172. Закона о облигационим односима, за накнаду штете, па супротно наводима ревизије нема ни погрешне примене материјалног права.

Како се осталим наводима ревизије указује на погрешно утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски навод према одредби члана 407. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова, јер по овом правном леку тужилац није успео, па је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**